

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 3814/2023
04.07.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Жељка Шкорића, председника већа, Драгане Миросављевић и Иване Рађеновић, чланова већа, у парници из радног односа тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Драгица Бркић, адвокат из ..., против туженог Шабачког позоришта, Шабац, кога заступа Градско правобранилаштво Града Шапца, ради утврђења, одлучујући о ревизији тужиле, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 3893/22 од 26.04.2023. године, у седници већа одржаној дана 04.07.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиле изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 3893/22 од 26.04.2023. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиле за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Основног суда у Шапцу П1 181/21 од 27.04.2022. године, ставом првим изреке, утврђено је да је тужила засновала радни однос код туженог у периоду од 06.04.2014. године закључно са 12.03.2021. године, а одбијени су као неосновани захтеви тужиле да се утврди да је засновала радни однос на неодређено време и након 12.03.2021. године и да се обавезе тужени да са тужиљом закључи уговор о раду на неодређено време. Ставом другим изреке, утврђено је да су уговор број .. од 09.06.2014. године, уговор број .. од 30.01.2020. године и уговор о извођачком делу број .. од 28.02.2020. године, који су закључени између странака, ништави и да не производе правно дејство. Ставом трећим изреке, утврђено је да је тужба повучена у погледу тужбеног захтева, примарног и евентуалног, за уплату доприноса за пензијско и инвалидско осигурање. Ставом четвртим изреке, обавезан је тужени да тужиљи накнади трошкове парничног поступка у износу од 98.250,00 динара, са законском затезном каматом, почев од извршности пресуде до исплате, у року од осам дана од дана пријема преписа пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 3893/22 од 26.04.2023. године, одбијена је жалба тужиле и потврђена пресуда Основног суда у Шапцу П1 181/21 од 27.04.2022. године у одбијајућем делу одлуке о тужбеном захтеву.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужила је благовремено изјавила ревизију.

Врховни суд је испитао побијану пресуду на основу чл. 408. и 441. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС", бр. 72/11, 49/13-УС, 74/13-УС, 55/14, 87/18, 18/20 и 10/23 – други закон) – у даљем тексту: ЗПП и утврдио да ревизија тужиље није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2) ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је са туженим закључила уговор о раду ради обављања приправничког стажа дана 16.03.2010. године, којим је засновала радни однос на одређено време до завршетка приправничког стажа за послове глумца. Парничне странке су, затим, закључиле више сукцесивних уговора којима се тужила обавезала да учествује у конкретним позоришним представама, а тужени да јој за сваку одиграну представу исплати накнаду у уговореном износу, и то : уговор од 24.03.2011. године, уговор од 30.09.2011. године, уговор од 19.12.2011. године, уговор од 27.12.2011. године, уговор од 19.01.2012. године, уговор од 24.02.2012. године, уговор од 08.05.2012. године, уговор од 20.06.2012. године и уговор од 17.09.2012. године. Након тога, парничне странке су закључиле анексе уговора, и то: анекс број 2 уговора од 27.04.2015. године, анекс број 3 уговора од 31.12.2015. године, анекс број 4 уговора од 30.03.2016. године, анекс број 5 уговора од 03.10.2016. године и анекс број 6 уговора од 27.09.2017. године. По спроведеном поступку инспекцијског надзора од стране Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, Инспектората за рад, Одељења инспекције Шабац, туженом је актом наведеног органа управе од 07.02.2020. године указано да су ангажовањем тужиље и других лица на пословима „учешће у саставу ансамбла позоришта у представи“ без закљученог одговарајућег уговора о њиховом радном ангажовању повређене одредбе чл. 30 - 32. Закона о раду и члан 51. Закона о култури, па је наложено туженом да ту повреду отклони тако што ће та лица радно ангажовати у складу са законом. Након тога, парничне странке су закључиле уговор о извођачком делу број .. од 28.02.2020. године, којим је тужила, као извођач, ангажована за обављање послова глумице у представи „Ожалошћена породица“, а тужени се, као наручилац, обавезао да јој за свако појединачно извођење исплати уговорени износ накнаде. Дана 02.03.2020. године парничне странке су закључиле уговор о извођачком делу, којим је тужила ангажована у представи „Два витеза из Вероне“ уз уговорену накнаду. Правилником туженог систематизовани су послови места глумца, за која радна места је предвиђено обавезно заснивање радног односа. Тужила је писаном изјавом од 12.03.2021. године обавестила директора туженог да жели да искористи своје право на раскид свих уговора о извођачком делу који су у претходном периоду закључивани, а по којима је била ангажована у Шабачком позоришту, с обзиром да се претходно обратила захтевом да се њен статус промени или бар побољша, али како није пронађен начин за решавање проблема, једино што јој преостаје је да раскине сарадњу у смислу учествовања у представама у којима је ангажована, с тим да ће отказни рок испоштовати, почев од 12.03.2021. године.

Код напред утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је нашао да су уговори које су парничне странке закључиле ништави у смислу члана 66. Закона о облигационим

односима, као симуловани уговори који прикривају дисимуловане уговоре о раду, због чега је применом одредаба члана 30, члана 31. ст. 1. и члана 32. ст. 1. и 2. Закона о раду, утврдио да је тужила 06.04.2014. године (крећући се у границама захтева) засновала радни однос код туженог на неодређено време који је трајао до 12.03.2021. године, када је тужила дала изјаву да жели да раскине закључене уговоре, тако да је по својој вољи престала са радом, из ког разлога се након датума давања наведене изјаве не може утврдити да је тужила у радном односу и наложити туженом да са тужиљом закључи уговор о раду на неодређено време.

Другостепени суд је у односу на одлуку првостепеног суда у делу којим је одбијен тужбени захтев, нашао да је заснована на правилној примени члана 37. Закона о раду, имајући у виду да је тужила својом вољом престала да ради код туженог дана 12.03.2021. године и да је од тог датума наступио прекид континуитета рада тужиље код туженог на истим пословима, па нема чињеничног и правног основа за утврђење да је тужила у радном односу на неодређено време код туженог и након 12.03.2021. године и за обавезивање туженог да са тужиљом закључи уговор о раду на неодређено време.

Одредбом члана 37. став 6. Закона о раду („Службени гласник РС“, бр. 24/05 ... 95/18), прописано је да ако је уговор о раду на одређено време закључен супротно одредбама овог закона или ако запослени остане да ради код послодавца најмање пет радних дана по истеку времена на које је уговор закључен, сматра се да је уговор закључен на неодређено време.

Према оцени Врховног суда, правилно су нижестепени судови применили материјално право када су одбили тужбени захтев тужиље у делу да се утврди да је тужила засновала радни однос на неодређено време код туженог и након 12.03.2021. године и да се обавезе тужени да са тужиљом закључи уговор о раду на неодређено време, основано налазећи да је писаном изјавом тужиље од 12.03.2021. године, наступио прекид континуитета рада тужиље код туженог, због чега нису испуњени услови из члана 37. Закона о раду за утврђење да је тужила у радном односу на неодређено време код туженог и након тог датума и да се обавезе тужени да са тужиљом закључи уговор о раду на неодређено време. Следом наведеног, правилно је тужбени захтев тужиље у овом делу одбијен као неоснован.

Поред наведеног, нису испуњени услови за заснивање радног односа тужиље на неодређено време, ни из разлога што је тужени као градска установа културе, основана од стране локалне власти, корисник буџетских средстава, на шта указује члан 2. став 1. тачка 5. и 8. Закона о буџетском систему („Службени гласник РС“, бр. 54/09 ... 149/20). Тај закон, прописује ограничење новог запошљавања на неодређено време, без сагласности тела Владе на предлог надлежног органа, уз претходно прибављено мишљење Министарства, на шта указује члан 27-к закона. Поступак прибављања сагласности, ближе је уређен Уредбом о поступку за прибављање сагласности за ново запошљавање и додатно радно ангажовање код корисника јавних средстава („Службени гласник РС“, бр. 159/20), којом је, као актом Владе, прописан поступак за ново запошљавање и додатно радно ангажовање код корисника јавних средстава и за лица утврђена чланом 27-к Закона о буџетском систему. Стога је, и из тог разлога, правилан закључак нижестепених судова да је неоснован тужбени захтев тужиље да се утврди да је засновала радни однос на неодређено време и након 21.03.2021. године, с обзиром да

се ради о периоду у коме је код корисника јавних средстава важило ограничење новог запошљавања на неодређено време, осим уз напред наведене изузетке.

Имајући у виду изложено, Врховни суд је нашао да ревизију треба одбити као неосновану, па је на основу члана 414. став 1. ЗПП одлучио као у ставу првом изреке.

Како је ревизија тужиље одбијена, одбијен је и њен захтев за накнаду трошкова ревизијског поступка, па је на основу члана 153. и члана 154. став 2. ЗПП одлучено као у ставу другом изреке.

**Председник већа – судија
Жељко Шкорић,с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић